N. 54.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 10 Lipca V. S. ROKU 1807

WILNO VS. d. 10 Lipca. Kopia imiennego naywyższego reskryptu Iego Imperatorskiey Mości danego Generałowi infanteryi Rzymskiemu Korsakowi d. 28 Czerwca r. 1807 z Taurogów. Pokoiem d. 27 teraznieyszego miesiąca zawartym, Bogu dzięki, dokończona została zacięta woyna i krwawa między Rossyą i Francyą, którey każdy krok i każda czynność nosi cechę nieustraszoney waleczności i męztwa woysk Rossyiskich. Udzielność i bezpieczeństwo Rossyiskich granic okryte iest kraiami nowo nabytemi; co wszystko Rossya iedynie winna iest przypisać bohatyrskim dziełom, nieustannym trudom, gorliwości i ochocie z iaką waleczni iey synowie narażali się na wszelkie przypadki i cierpienia, śmierć nawet samą. Spieszę donieść WP. o tak pomyślnem zdarzeniu, ażeby ogłoszone było w całym kraiu rządowi iego powierzonym. ALEXANDER.

S. PETERSBURG VS. d. 28 Czerwca Z dziennika o woiennych czynnościach armii Rossyiskiey za granicą zostaiącey pod główną kommendą Generała Barona Bennigsena dalszy wypis.

Nazaiutrz po zwycięztwie któreśmy odnieśli nad woyskiem Francuz iem pod Heilsbergem d. 29 Maia, to iest d. 30 tegoż miesiąca armia Rossyiska zostawała w dawnieyszém stanowisku swoiém, czekaiąc ieśli nieprzyiaciel nie przypuści do niey attaku nowego. Lecz zwyciężeni niedawno Francuzi na tem przestali, że ciągnąc w lewą stronę okrążali prawe skrzydło Rossyanów: sam tylko Marszałek Davoust las przeszedłszy, woysko swoie i strzelców idących przodem do boiu naprowadzał. Główno kommenderuiący armią Rossyiską Generał Bennigsen zamysły nieprzyiacielskie chcąc zniszczyć, zmacnia prawe skrzydło swoie, i ciągle przez cztery godziny stał na placu trzymaiąc Rossyanów uszykowanych porządnie do potrzeby, i ofiaruiąc bitwę nową przeciwnikom, attakowany iednak od nich nie był.

Tymczasem armia Francuzka nie odmieniaiąc bynaymniey obrótu swego ciągneł w lewo statecznie, przez co wyniść mogła nakoniec na drogę do Królewca prowadzącą przez Lansdberg. Dla tey więc przyczyny Generał Bennigsen niemieszkaiąc rozkazał Generał Maiorowi Graffowi Kamieńskiemu, z korpusem któremu przywodził iść i łączyć się z woyskiem Pruskiém pod kommend Generała Lieutenanta Lestocq będącém; sam zaś na czele całey armii Rossyiskiey ruszył do Bartensteinu, zaleciwszy naprzod zniszczyć nie wielki magazyn, iaki znaydował się w Heilsbergu. D. 31 Maia poymano gońca Francuzkiego; tym sposobem odebraliśmy potwierdzenie wiadomości, że nieprzyiacielskie woyska zmierzaią do Królewca. Armia zaś Rossyiska nie przestawała ciągnąć w dół rzeki Aller, i główna iey kwatera w Schippenbeil była.

D. 1 Czerwca główno kommenderuiący Generał Bennigsen wysyła całą rezerwę woysk swoich i część iazdy do Friedland. Trzy konne półki Francuzkie, które uprzedzaiąc pośpiech Rossyanów do tego mieysca przybyły, rozgromione i przepędzone od naszych zostały, a wkrótce po tém zdarzeniu cała armia Rossyiska w Friedland stawa. Dzień 2 Czerwca był dniem bitwy krwawey. O godzinie 5 z rana nieprzyiaciel zaczoł nas atttakować. Według powieści zabranych ienców, nieprzyiacielskie woysko w tém mieyscu składać się miało z samego tylko korpusu Generała Oudinot; lecz wkrótce potém pokazała się cała armia Francuzka w przewyższaiącey sile.

Woyska Rossyiskie zostaiąc nieprzełamane w zaiętych przez się stanowiskach mężnie i walecznie odbiiały zacięte attaki przeciwników, których całe kolumny wytępione były; nawet zdobyliśmy znamie iedno w tey bitwie. Czternaście całych godzin bez przestanku rzeź trwała; wszystkie zapędy i usiłowania Francuzów ustępować musiały stateczności i męztwu Rossyiskich rycerzów. Lecz nakoniec o godzie 7 wieczorem nowe i mocne kolumny nieprzyiacielskie liczną iazdą zmocnione ponawiaiąc attak, i biiąc z uporem zaciętym w centrum armii Rossyiskiey przełamały. Strata nasza w tey przygodzie w ludziach zabitych i ranionych wynosi do 10 tysięcy. W liczbie pierwszych znayduią się Generał Maiorowie Baron Pahlen, Mazowski, Półkownik Kern; w liczbie drugich są Generał Lieutenant Essen 1, Generał Maiorowie Sengel, Sukin, Marków Klęska nieprzyiacioł w miarę naszey bardzo wielką być musiała.

D. 3 Czerwca Rossyiskie woyska z Allenburga przeszły do Wehlau, i zaiely stanowisko na prawym brzegu rzeki Pregla; gdy zaś ciągnęły nam z pomocą dwie dywizye nowo uformowane, i iuż zbliżały się do rzeki Niemna, przeto główno kommenderuiący Generał Bennigsen dla połączenia się z tą odsieczą postanowił sam przybliżyć się do Tilzy. Tegoż czasu nieprzyiaciel nie tylko nie wstrzymywał obrótów naszych, ale nawet nie przeszkadzał połączeniu z armią Rossyiską korpusów Pruskich kommendy Generała Lieutenanta Lestocq, chociaż to połączenie bez trudności stać się nie mogło. Wielkie wysilenie się i nadzwyczayna klęska iaką Francuzi pod Friedland ponieśli, nie dozwoliły im czynić nowego przedsięwzięcia; same tylko utarczki mnieysze z tylną strażą zachodziły.

D. 6 Czerwca armia Rossyiska przybliżyła się do Tilzy, i wysławszy przodem wszelkie zawady obozowe, nakoniec przeszła z lewego na prawy brzeg

rzeki Niemna, i rozłożyła się na obszerney równinie, która iest na przeciw Tilży. Wybrawszy tu wygodne stanowisko i czekaiąc połączenia się woysk nowo przybywaiących główno kommenderuiący Generał Bennigsen wysyła Officyera do armii nieprzyiacielskiey, wzywaiąc do zawieszenia na czas woiennych czynności; nawzaiem przysłany z obozu Francuzkiego Officyer doniosł o gotowości nieprzyiacioł do zawarcia tey umowy.

J. J. Mość w reskrypcie danym Sibirskiemu Generał Gubernatorowi taynemu konsyliarzowi Pestel wyraził, że wysoce pochwala przedsięwzięcie obywatelów miasta Turinska, którzy za przykładem idąc Archangelskich, stosownie do opinii Synodu naznaczyli coroczną opłatę dla Xięży i sług kościelnych.

W miesiącu Maiu na tuteyszey komorze celney okazano towarów za 3 milliony 555 tysięcy rubli; w tey liczbie zagranicznych do kraiu wprowadzonych było za million 715 tysięcy rubli.

W pismach Pruskich umieszczone są następuiące uwagi ogólne nad ostatniém oblężeniem Gdańska. Obrona tego miasta mieć powinna wysokie mieysce w dzieiach woiennych. Nieprzyiacielowi należało zaczynać oblężenie od wzięcia Hagelsberga, który nie naylepiey był utwierdzony przez Prussaków. Gdyby u waleczney załogi nie okazał się zbyt prędko niedostatek prochu, Francuzi ieszcze musieliby stracić wiele tysięcy żołnierza swoiego, i czas ieszcze bardzo długi pod Gdańskiem leżeć; bo w rzeczy samey wybrali do attaku mieysce nayniewygodnieysze i naytrudnieysze. Bischofsberg ieszcze nie był zaięty woyskiem nieprzyiacielskiém; przytém rów szeroki, wał główny stawiały attakuiącym przeszkody bez porównania większe, niżeli dwa punkta wyżey wspomnione.

Wyliczemy tu niektóre tylko zdarzenia ważnieysze sprawiedliwy honor i sławę przynoszące garnizonowi walecznemu. Feld Marszałek Graf Kalckreuth przybył d. 11 Marca, i przyiął naywyższą kommendę w Gdańsku; radośne wtenczas okrzyki woyska i mieczczan iasnym były dowodem, jak wielką ufność wszyscy mieli w Gubernatorze nowym. Ten pierwszą zwrócił uwagę na brzeg morski, aż do onego czasu zostawiony własnym siłom bez naymnieyszey obrony: nieprzyiaciela natychmiast zpędzono z Ziegankenberg i wzgórków bliżey miasta położonych, które zastępował. D. 26 rano pod przewodnictwem czynnego Półkownika Massenbach zrobiono wycieczkę wielką składaiącą się z 3 tysięcy ludu na 4 kolumny podzielonego. Kolumna średnia do Wonnenberg przeszła, gdzie był rozbity oboz Francuzki. Dokonawszy przedsięwzięcie garnizon powrócił do murów z porządkiem zupełnym, co przy wycieczkach podobnych trudno iest i rzadko się zdarza. Pod Bischofsberg, Ziegankenberg, bramą Neugartner, i pod Langfuhr zachodziły nie raz bitwy krwawe.

Do wspomnianey wycieczki należał Graf Krockow, ten z korpusem swoim powinien był zwrócić na siebie uwagę nieprzyiacioł od Langfuhr, ale poszedł ku Oliwie, i pod Breze odcięty, raniony, z 60 ludźmi dostał się w niewolę. Reszta korpusu po stracie wodza z wielką odwagą przebiła się, i do Fahrwasser drogę sobie otworzyła. W pierwiastkach pamiętney wycieczki przyprowadzono do miasta 5 Officyerów 171 żołnierzy nieprzyiacielskich w niewolę zabranych; z Pruskiey strony klęska w zabitych i ranionych nie przeniosła 300 ludzi; woysko Francuzkie poniosło w tym dniu klęskę bez porównania większą, gdyż ta wycieczka ze wszelkich względów Prussakom pomyślnie wypadła.

D. 1 kwietnia nieprzyiaciel zaczoł robotę szańców i podkopów przy oblężeniu twierdz zwyczaynych, nazaiutrz rozłożył się ieszcze bardziey w dół Ziegankenberg; w nocy d. 3 uderzył na szaniec Kalk zwany; lecz o południu skoro oblężeni silną wycieczkę zrobili, z wielką klęską Francuzów odpędzono do Langfuhr i Ziegankenberg. Do d. 9 nieustannie pracowali nieprzyiaciele w okopie założonym na wzgórkach Ziegankenberga. Garnizon z swoiey strony umocnił Kalk szaniec. W nocy z d. 10 na 11 zmarły Maior Busmar w bliżkości nieprzyiacielskich stanowisk, założył za pomocą wielu Officyerów korpusu inżenierów, i 400 robotników, szaniec podobny kontr aproszom, który od imienia iego nazwany został.

W nocy z d. 11 na 12 nieprzyiaciel w liczbie 200 grenadyerów z Brauchit uderzył na Kapitana Garckow stoiącego w szańcu nie dokończonym ieszcze, i wypędził z tego mieysca, chociaż odpor mężny czyniono. Maior Kamptz pośpieszył onemu z pomocą na czele 200 ludzi; lecz nieprzyiaciel utrzymał szaniec w mocy swoiey, gdzie iednak zostać nie mógł na czas długi, ponieważ z Hagelsberga potężnie strzelano; zatém Prussacy znowu szaniec opanowali. Lecz Francuzi nocną porą powtórnie uderzyli maiąc 7 batalionów: to woysko straciło ludu bardzo wiele, ponieważ oblężeni bronili się mężnie i upornie. Nie uważaiąc że nieprzyiaciel stał w bliżkości, Podpółkownik Schmeling z batalionem swoim grenadyerów 140 fizylierami, i iednym batalionem woysk Rossyiskich, attakował i zdobył szaniec pomieniony d. 15. W tey rozprawie naywiększa klęska padła na woysko Saskie. Nieprzyiaciel pomiarkowawszy czego tu daley spodziewać się powinien, zburzył zupełnie szaniec i opuścił. (Dalsze opisanie ważnieyszych szczegółów oblężenia Gdańskiego gdy nadeydzie umieściemy.)

KROLEWIEC d. 13 Lipca. D. 16 rano Napoleon z Marszałkami Berthier i Duroc z Tilży przybył do naszey stolicy i stanoł w zamku Królewskim; nazaiutrz z różnych stron wodą i lądem obieżdżał i przypatrywał się miastu. Kommissye woyskowe za rozkazem kommenderuiącego Marszałka Soult postanowione osądziły u nas na śmierć lub więzienie wiele osob obwinionych o namawianie ludzi do obcey służby, albotéż o zamordowanie żołnierzy Francuzkich; wyroki surowe natychmiast przyszły do skutku.

Wiadomo, że r. 1793 Graf Kalckreuth w obecności Króla Wilhelma 2 kommenderuiący woyskami Pruskiemi nad Renem obległ i dobył Moguncyą przez Francuzów długo i silnie bronioną, a przy kapitulacyi załodze liczney odeyść pozwolił do oyczyzny, pod obowiązkiem nie służenia rok cały przeciw armiom sprzymierzonym. Podobną teraz w Gdańsku kapitulacyą sam otrzymał, którey warunki niedawno ogłoszone zostały i są następuiące. Po długim i walecznym odporze, po upłynionych dniach 51 od zaczętey w szańcach i podkopach roboty, Graf Kalckreuth Gubernator z iedney strony, Ge-

nerał dywizyiny Drouet z drugiey umocowany przez Marszałka Lefebvre podpisali umowę.

1. Garnizon wynidzie d. 27 Maia o godzinie 9 z rana z bronią, zawadami, rozwiniętemi chorągwiami, przy odgłosie bębnów z lontami zapalonemi, dwóma armatami 6 funtowemi, z wozami ammunicyinemi iakie do nich należą.

2. Konie od artylleryi będą wydane Francuzom.

3. Oręż wszelki zostaiący nad potrzebę Officyerów i żołnierzy garnizonowych wydany być ma Francuzom.

4. Garnizon odprowadzony będzie do forpocztów ąrmii Pruskiey do Pillawy, ciągnąc przez Nehrung w dniach 5.

5. Garnizon obowiązuie się nie służyć przeciwko Francuzom i zprzymierzeńcom rok cały, licząc od dnia kapitulacyi, na co kommenderuiący i Officyerowie daią słowo honoru.

6. D. 26 o południu Hagelsberg. brama Oliwska, Jacob, i Neugarten będą wydane woysku Francuzkiemu.

7. Wszyscy ieńce Francuzcy i zprzymierzeni teraz będący w Gdańsku oddani zostaną Marszałkowi Lefebvre bez zamiany.

8. Dla uniknienia wszelkiego nieporządku woyska Francuzkie i zprzymierzone do Gdańska nie wnidą przed ustąpieniem z miasta garnizonu całego; na ten koniec będą rozstawione u bram i na rynkach straże.

9. Ponieważ trudno iest lądem i wozami wyprowadzić wszystkie zawady obozowe do załogi należące, przeto pozwolono użyć na ten koniec statku wodnego, który prosto udać się ma do Pillawy; ten zaś ładowany będzie pod okiem i dozorem Officyera Francuzkiego.

10. Z obu stron wyznaczeni być powińni. Inżenierowie i Officyerowie artylleryi do wydania i przyięcia wszelkich planow, rysunków i papierow.

11. Magazyny, kassy, słowem wszystko w powszechności cokolwiek należy do Króla Pruskiego, wydano będzie Francuzom; przyimie zaś wszystko Officyer od Marszałka Lefebvre umocowany.

12. Officyerowie Pruscy ieńce dawniey Francuzów na słowo honoru, którzy przyiechali do familii swoich w Gdańsku mieszkaiących ieszcze przed oblężeniem miasta, mogą zostać na mieyscu według rozrządzenia nowo przysłanego od Ministra Marszałka Berthier; powińni iednak okazać zaświadczenie Graffa Kalckreuth iako do obrony oblężoney twierdzy bynaymniey nie należeli.

13. Zony Officyerów i urzędników cywilnych maią wolność zupełną wyniść z miasta, którym potrzebne pasporta będą dane od Francuzów.

14. Ranieni i chorzy żołnierze z garnizonu będą zostawieni w mieście pod względem Marszałka Lefebvre; kilku Officyerów i Chirurgowie Pruscy zostaną na mieyscu, ażeby onych leczyć mogli, opatrywać, i dostarczać na wszelkie potrzeby; skoro zaś ozdrowieią, odesłani będą do forpocztów armii Pruskiey, i korzystać powińni z przepisów kapitulacyi ninieyszey.

15. Dokładna i wierna lista Officyerów i żołnierzy każdego regimentu będzie sporządzona i Marszałkowi Lefebvre oddana; druga tey podobna żołnierzy ranionych którzy zostaią w szpitalach.

16. Marszałek Lefebvre zaręcza obywatelom Gdańskim że wszelkich środków użyie, ażeby osoba i własność każdego z nich szanowana była, nowy garnizon od niego wprowadzić się maiący do mias a wszelką karność zachowa.

17. Graf Kalckreuth do główney kwatery Francuzkiey, Marszałek Lefebvre do Pruskiey wyszlą Officyerów, którzy będą zakładnikami dochowania rzetelnego zawartey kapitulacyi. Wodz Pruski na ten koniec przeznaczył Maiora Lestocq; wodz Francuzki Adiutanta Guidhard.

18. Niniejsza kapitulacya zupełny skutek wziąć powinna, ieżeli d. 26 Maia o południu garnizon nie otrzyma żadney odsieczy; iednakże ten garnizon w żadnym przypadku do zamierzonego czasu nie może attakować oblegaiących, chociażby ci w polu walczyli z posiłkami zewnątrz przybyłemi. W Gdańsku d. 21 Maia r. 1807. Podpisali Kalckreuth, Rouquette, Collamberger, Szczerbatow, Drouet; potwierdził umowę Marszałek Lefebvre.

WIEDEN d. 4 lipca. Cesarz wyznaczył Prezydentem Królewsko Węgierskiey w Pest Akademii Graffa Urmenyi; aktualnym taynym konsyliarzem Barona Mednyansky, rządcą Hrabstwa Aboiwar Barona Semsey; zawiadowcą funduszu religii w Węgrzech Barona Leczkay.

Pisma tuteysze napełnione są obszernemi wiadomościami o podróży którą Cesarz i Arcy Xiążę Karol odprawił i do różnych Comitatów Węgierskich przed powrótem swoim do Wiednia. Obywatele całego Królestwa dali nayświetnieysze dowody, iakie tylko były w ich mocy, przywiązania i wierności, wydatki podięte na wspaniałe przyięcie Monarchy od Magnatów i miast nie mogą być zrachowane, co iednak bynaymniey nie zmnieyszyło szczodrobliwości przez tychże Węgrzynów okazaney w ratowaniu Austryaków, Czechów, Morawczyków woyną zniszczonych, owszem coraz większe nieszczęśliwi odbieraią podarki, za które nieśmiertelną wdzięczność dobroczyńcom swoim w sercach zapisali.

O czynnościach woiennych w sąsiedzkim Szląsku odbieramy następuiące wiadomości. Naprzód twierdza Cosel tak dawno w opasaniu trzymana przez woyska Francuzkie i zprzymierzone o kapitulacyą prosiła; wkrótce potém kommendant twierdzy Neisse uwiadomiony podobno o niepomyślnym skutku przedsięwięcia Generała Getz, prosił o ugodę, która d. 30 Maia pod isaną została; chociaż warunki iedney i drugiey kapitulacyi nie są wiadome, domyślić się nie trudno, że wodzów Pruskich do tego kroku skłonić musiał niedostatek żywności który dostać nie mogli w kraiu od nieprzyiaciela zaięt ym.

Zaiowszy te dwie twierdze Hieronim Buonaparte myślić zaczoł o dobyciu dwóch ieszcze w Szląsku pozostałych Prussakom i bardzo warownych Glatz i Silberberg. Z przeciwney strony Generał Goetz chociaż klęskę nieiaką poniósł w Canth, iednak zupełnie rozgromiony nie był, a woysko swoie zmocniwszy tysiącami zbroynych wieśniaków, i wydziałami wziętemi z garnizonów Glatz i Silberberg, stanoł obozem we środku między temi miastami, ażeby mógł wygodniey nieprzyiacielskie obroty uważać w polu, i przewidzianemu oblężeniu skuteczniey przeszkodzić. Hieronim Buonaparte d. 25 Czerwca z Generałem Vandamme i dywizyą iazdy zbliżył się do obozu Pruskiego, który chociaż znalaz.

oszańcowany przyzwoicie, iednak znaiąc słabość potęgi nieprzyiacielskiey i utaiąc przewyższaiącym siłom swoim, postanowił natychmiast attakować.

Więc dano rozkazy przyzwoite; naprzód GM Linienberg z iazdą na dwie kolumny podzieloną rano d. 24 rzekę Neisse przechodzi, i z boku Prussakom stawa; wkrótce potém G. Lefebvre przyiowszy kommendę brygady pieszey woysk Bawarskich G. Siebeim, i iazdy G. Zandt pokazuie się na drugiém skrzydle. Inne woyska z innych stron nas ąpiły. Gdy iuż wszelka gotowość była, nastąpił attak. Broniili się odważnie Prussacy zewsząd oskoczeni, liczbą słabsi; liczba nieprzyiacioł przewyższaiąca wszystko pokonała, reduty których było 10, szturmem zdobyte; iazda iednak Pruska w zamieszaniu powszechném znalazła sposobność do uczynienia odwrótu, i cofnęła się w porządku należytym. Z piech ty zabitych i ranionych nie naliczono na boiowisku nad 1200, 600 w niewolę poszło, 13 tylko armat zdobył nieprzyiaciel, reszta artylleryi uprowadzona, albo też zagwożdżona została. Po skończoney rozprawie nastąpiło 8 godzinne zawieszenie broni dla pogrzebienia z obu stron umarłych. O godzinie 1 z południa G. Goetz sam przybył do główney kwatery Hieronima Buonaparte w Wartha. Natychmiast umawiać się zaczeli Prussacy z Francuzami względem poddania Glatz twierdzy; dzieło nazaiutrz to iest d. 25 Czerwca dokonane, podpisał z Francuzkiey strony Kapitan fregaty Meyronnet, z Pruskiey imieniem G, Goetz Półkownik Albert. Kapitulacyą twierdzy Neisse podpisał kommendant oney GL Steensen, i Wurtembergskich woysk GM Weger.

Cesarz wyznaczył kommissyą, do którey wchodzi Graf Schaigotsch Oettingen Wallerstein, Landgraf Furstenberg, Baron Werner, Puffendorf, i Goerther; imieniey; Kommissya nadworna; obowiązek wydawać wszelkie tranzakcye, dokumenta, dekreta i papiery złożone w archiwum rady niegdyś nadworney Cesarskiey każdemu z obywatelów Rzeszy Niemieckiey na pierwszą odezwę, który trybunał iak wiadomo, i Cesarz w edykcie stanowiącym kommissyą wyraża, został zgaszony, po wiadomych odmianach, iakie zaszły w Niemczech po utworzeniu związku Reńskiego.

LONDYN d. 23 Czerwca Dnia wczorayszego stosownie do Królewskich rozkazów zgromadził się nowy Parlament, iuż dziesiąty pod panowaniem Jerzego 3. W izbie wyższey Kancierz W. oświadczył, że dla wielu przyczyn Monarcha sam obecny być nie może zagaiemu obrad narodowych. W niższey izbie naliczono ledwie 240 Reprezentantów, co ledwie czyni część onych trzecią; inni ieszcze nie przybyli. Wkrótce doniesiemy iak wielu należących do Oppozycyi zostało oddalonych pod pozorem iż religią Katolicką z uszczerbkiem panuiącey rozkrzewić chcieli w narodzie. Na pochwałę ludu Dublinskiego powiedzieć trzeba, że tam sławny Grattan iednomyślnie obrany został, nawet żaden inny Kandydat przeciw onemu nie stanoł, chociaż dobrze Irlandczykowie Protestanci wiedzieli, że ten mąż przyiaciel Foxa, gorliwym był zawsze i na przyszłość obrońcą będzie ziomków swoich i proiektu Katolickiego; wzgląd na prawdziwą zasługę przeważył wszystkie względy.

Przez Amerykanów północnych mamy doniesienie, iż Admirał Stirling i Generał Achmuty z całą potęgą morską i lądową iaka dziś iest na rzece Plata, ruszywszy z Montevideo nakoniec przystąpili do szturmowania Buenos Ayres. Znaiomy Liniers nie tylko Gubernatora tey stolicy, aletez Wice Króla, poznawszy słabość ich i skłonność do kapitulacyi zbyt skorey, uwięził, i dla większego bezpieczeństwa wgłąb kraiu odesłał. Bombardowanie Angielskie iak słychać 6 dni trwało, w którem z obu ston wiele krwi przelano; z takiego odporu wnieść można iakie Liniers do obrony przygotowania uczynił. Te same listy Amerykańskie przydaią, że Generał Beresford w niewolę zabrany przez Hiszpanów przy odzyskaniu Buenos Ayres, potrafił uciec z więzienia, i stanoł w Montevideo; do tey ucieczki pomagał iemu Kapitan okrętu Portugalskiego; ten więc za rozkazem kommenderuiącego Liniers poymany czeka sądu i kary w kaydanach.

Przez Maltę odebraliśmy nakoniec wiadomość o stanie dzisieyszym Egiptu. Generał Fraser nie naywięcey w tym kraiu postąpił. Ottomanie o zaięciu przez Anglików Alexandryi ostrzeżeni rozkaz wydali, ażeby z rzeki Nilu iakoteż z prowincyi lądowych nic nie dostarczono nieprzyiaciołom, kommunikacye wszelkie są przecięte; od ąd panuie w mieście niedostatek i żywności wszelkich potrzeb; wszystko sprowadzać musiemy z magazynów Maltańskich, i portów Sycylinskich, iednakże Fraser od rządu wyraźny rozkaz odebrał utrzymywać się iak naydłużey w mieście zdobytém.

Admirał Duckworth przybył do Portsmouth; zprzeczne są o nim powieści; według iednych ma być użyty wkrótce do nayważnieyszey wyprawy; zdaniem drugich gdy ciaśninę Gibraltarską przechodził, aresztowany został przez Lorda Collingwood za rozkazem Admiralicyi, która według teyże powieści, iego i Sidneia Smith sądzić każe za niepomyślną wyprawę na Constantinopol, iak Admiralicya przeszła sądziła Pophama za wyprawę na Buenos Ayres.

Kompania wschodnio Indyiska dla odbierania prędszych wiadomości z Indostanu pocztę lądową z wielkim nakładem utrzymywała przez kraie Tureckie i Perskie; dziś gdy te obydwa Mocarstwa stały się nieprzyiaznemi Angielskiemu narodowi, kompania nową drogę dla swoich gońców obrała, których przesyłanie więcey niż przedtym kosztować będzie.

Admirał Martin wysłany iest do morza środziemnego, gdzie ma przyiąć naywyższą kommendę eskadr Angielskich. Statek od brzegów Francuzkich przysłany donosi, iż niedawno z portu Bresteńskiego pod żagle wyszło 7 lub 8 okrętów liniowych z kilko fregatami i przewozowemi; na wszystkie zabrano wiele żołnierzy lądowych. Nie wątpią bynaymniey Officyerowie Angielscy, że ta eskadra płynie do Indyi zachodniey, gdzie nieprzyiaciel na iakie przedsięwzięcie niewiadomo, zgromadzić postanowił znaczną potęgę w kampanii teraźnieyszey; albowiem iuż nie wątpiemy, że tam udała się połączona eskadra Hiszpańsko Francuzka z Carthageny i Toulonu, która niedawno przeyść miała Gibraltarską ciaśninę; tamże iest na mieyscu inna eskadra z portu Rochefort dawniey wyprawiona; tam zmierzaią 2 okręta liniowe i 3 fregaty niedawno ieszcze z Orient wysłane; czas odkryie zamysł nieprzyiaciela; z naszey strony Admiralicya czekać zdaie się doniesień pewnieyszych, które odebrawszy bez wątpienia na obronę osad zagrożonych, gdzie każe potrzeba, wyszle potęgę dostateczną.